

Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu

Pla anual d'actuacions curs 2016-2017

Octubre 2016

1. Presentació del Pla anual d'actuacions del curs 2016/2017

El pla anual d'actuacions corresponents al curs 2016/2017 desplega els objectius específics i les mesures del Pla per a la Igualtat de gènere del sistema educatiu i dona resposta a les propostes de millora recollides en la memòria del pla d'igualtat del curs 2015/2016.

El Pla per a la Igualtat de gènere del sistema educatiu, aprovat pel Govern el passat 20 de gener, té una doble finalitat, per una banda aconseguir que l'acció educativa que es porta a terme als centres educatius de Catalunya estigui basada en els principis de coeducació i de la igualtat d'oportunitats i impliqui un canvi de mirada que permeti revisar l'enfocament dels continguts, les metodologies d'ensenyament per avançar en la construcció de models d'identitat no sexistes.

Per altra banda també és necessària la incorporació de la perspectiva de gènere i la igualtat efectiva entre homes i dones en les polítiques educatives, la transversalitat de gènere és un deure dels poders públics reconeguda en la legislació europea i en la legislació catalana, i de manera molt específica en l'Estatut.

Així, doncs, d'acord amb les finalitats esmentades i els principis rectors recollits a la Llei d'educació, es concreten **dos objectius generals**:

1. Incorporar la perspectiva de gènere i la igualtat real i efectiva dels homes i les dones en les polítiques educatives.
2. Promoure la coeducació.

Les actuacions i mesures plantejades per aquest curs per part de les diferents unitats orgàniques del Departament i representades per la Comissió Departamental de seguiment del Pla, recullen per una part, les actuacions de continuïtat que es mantenen constants al llarg dels diferents cursos escolars i per l'altra les noves actuacions aflorades de l'anàlisi dels punts febles en l'execució de la memòria d'actuacions del curs 2015/2016, així com les corresponents propostes de millora.

Seguim treballant en els pilars bàsics de l'escola inclusiva i els valors de la coeducació que es desprenen de l'articulat de la **Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació**, així com amb l'impuls i rellevància que la **Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes**, dona en el capítol IV al foment de la igualtat efectiva entre els dos gèneres i l'assoliment del principi de coeducació, presentem aquest Pla anual d'actuacions del curs 2016/2017 amb el compromís ferm de seguir avançant en la millora de l'igualtat efectiva entre homes i dones des de l'Administració educativa.

MESURES I INDICADORS D'AVALUACIÓ

Objectiu 1. Incorporar la perspectiva de gènere i la igualtat efectiva dels homes i les dones en les diferents polítiques educatives			
Objectiu específic	Mesures a realitzar	Indicadors sobre la mesura	Unitat orgànica
1.1 Promoure l'ús d'un llenguatge gràfic, escrit i oral, respectuós, inclusiu i no sexista	1.1.1 Incloure formació específica en llenguatge no sexista dins els cursos de formació de llenguatge administratiu.	Reelaboració de l' activitat formativa per adequar-la a la nova guia d'estil del Departament.	D.Serveis
	1.1.2 Oferir cursos en línia de llenguatge no sexista		
	1.1.3 Elaborar i difondre una guia amb orientacions sobre l'ús del llenguatge inclusiu per a les persones i institucions que elaboren materials educatius	Elaboració d'un document d'orientacions sobre l'ús del llenguatge inclusiu en els materials didàctics i llibres de text	DG Atenció a la Família i la Comunitat Educativa DG Educació Infantil i Primària
		Elaboració de dossiers didàctics vinculats a lectura, on es tracten aquests temes	DG Educació Infantil i Primària.
	1.1.4 Vetllar per l'ús del llenguatge gràfic, escrit i oral inclusiu i no sexista en l'àmbit administratiu.	Manteniment i difusió de la guia d'estil del Departament. Nombre d'accessos a la pàgina	DG. Serveis
		Informació i difusió al personal tècnic i administratiu dels criteris d'us del llenguatge no sexista	DG. Serveis

		Ús del llenguatge inclusiu i no sexista en la documentació generada per les unitats i en els portals educatius	D.Serveis DG Educació Infantil i Primària DG Atenció a la Família i la Comunitat Educativa DG Centres Públics DG Professorat i Personal de Centres Públics DG Educació Secundària i Batxillerat DG de Centres Concertats i Centres Privats DG FP inicial i ERE
	1.1.5 Vetllar per l'ús del llenguatge no sexista en les descripcions de l'ús i de la retolació dels espais escolars.	Manteniment de la revisió dels programes a fi que la nomenclatura dels espais s'adapti al Pla per a la igualtat de gènere	D.G Centres Públics
1.2 Difondre i aplicar les propostes de les mesures previstes per la Llei de conciliació de la vida personal, familiar i laboral.	1.2.1 Facilitar l'accés i la resolució de les sol·licituds de permisos, llicències i excedències i condicions de reincorporacions previstes a la Llei de conciliació	Quantificació del nombre de permisos, llicències i situacions administratives i concedides, desglossats segons tipologia	D.G Professorat i Personal de Centres Públics
	1.2.2 Vetllar pel manteniment de les substitucions per baixa que responguin a les mesures de conciliació		
1.3 Promoure, sens perjudici de considerar els mèrits i capacitats de les persones, la representació equitativa dels homes i les dones, dels nois i noies, dels nens i les	1.3.1 Incentivar la participació equilibrada d'homes i dones en les tasques de responsabilitat i de representació en l'Administració educativa.	Manteniment del concepte en els Documents per a l'organització i la gestió dels centres	D.G Centres Públics
		Percentatge ponderat d'homes i dones en càrrecs de direcció de centres educatius públics, per nivells	D.G Professorat i Personal de Centres Públics

nenes en els càrrecs de responsabilitat, en els òrgans col·legiats i de participació i en els grups de treball, com un element enriquidor i d'igualtat d'oportunitats		Percentatge ponderat d'homes i dones en càrrecs de comandament dels Serveis Centrals del Departament	DG Atenció a la Família i Comunitat Educativa
		Percentatge ponderat d'homes i dones en càrrecs de comandament dels Serveis Territorials del Departament	DG Atenció a la Família i Comunitat Educativa
	1.3.2 Mantenir la neutralitat en la descripció dels llocs de treball	Garantir la neutralitat	D. Serveis
	1.3.3 Incentivar la participació equilibrada d'homes i dones en els tribunals qualificadors i els òrgans tècnics de selecció	Percentatge d'homes i de dones nomenats per formar part .	D.G Professorat i Personal de Centres Públics
		Percentatge de dones i homes que es presenten com a voluntàries per a formar part dels tribunals qualificadors i òrgans tècnics	
	1.3.4 Incentivar perquè en el consell escolar del centre i en altres òrgans de participació hi hagi una representació de la participació equilibrada d'homes i dones	Manteniment del concepte en els Documents per a l'organització i la gestió dels centres sobre la composició dels consells escolars	D.G Centres Públics
		Obtenció de dades segregades i percentatges ponderats de la composició Consells escolars dels centre públics d'educació secundària.	D.G Centres Públics
		Realització recordatori als equips directius dels centres per tal que ho tinguin en compte cara a les eleccions del Consell escolar, mitjançant els referents de coeducació en els serveis territorials	DG Educació Secundària i Batxillerat

	1.3.5 Promoure la participació i l'assumpció de responsabilitats equitatives entre els nois i les noies defugint dels estereotips i rols associats a determinades tasques i responsabilitats	Manteniment del concepte en els Documents per a l'organització i la gestió dels centres	DG Educació Infantil i Primària DG Educació Secundària i Batxillerat
		Promoció del concepte en l'aplicació del Projecte de Convivència	DG Atenció a la Família i la Comunitat Educativa
		Incorporació i aprofundiment d'aquests conceptes en la formació en coeducació a docents	DG Educació Infantil i Primària DG Educació Secundària i Batxillerat
		Nombre de docents formats	
		Incorporació i aprofundiment d'aquests conceptes en la formació a equips directius (orientació)	
		Nombre de docents formats	
		Promoció i seguiment bones pràctiques	
	1.3.6 Promoure que els agrupaments dels alumnes a l'aula, en els grups de treball i en les activitats que s'organitzen siguin equilibrats	Incorporació i aprofundiment d'aquestes recomanacions en l'aplicació del Projecte de Convivència	DG Atenció a la Família i la Comunitat Educativa
		Incorporació i aprofundiment d'aquests conceptes en la formació en coeducació a docents	DG Educació Infantil i Primària DG Educació Secundària i Batxillerat
		Nombre de docents formats	
		Incorporació i aprofundiment d'aquests conceptes en la formació a equips directius (orientació)	
		Nombre de docents formats	
		Promoció i seguiment bones pràctiques	

		Manteniment del concepte en els Documents per a l'organització i la gestió dels centres	D.G Centres Públics DG Educació Secundària i Batxillerat
	1.3.7 Promoure una organització dels espais del centre, aules, patis, aules d'especialització, menjadors... que faciliti que tant els nois com les noies hi tinguin el mateix protagonisme i responsabilitat	Manteniment pàgina XTEC sobre espais exteriors	DG Educació Infantil i Primària
		Incorporació d'aquests conceptes en la formació a docents i equips directius formats	DG Educació Infantil i Primària DG Educació Secundària i Batxillerat
		Nombre de docents i equips directius formats	
		Nombre de bones pràctiques	
1.4 Promoure la integració de la perspectiva de gènere en les construccions escolars, en els projectes, programes i documents d'anàlisi i altres documents institucionals.	1.4.1 Incloure la perspectiva de gènere en les clàusules de contractació i de disseny dels espais escolars, especialment en el disseny dels patis i de les zones d'esbarjo i d'oci.	Manteniment de la perspectiva de gènere en les clàusules de contractació i de disseny dels espais escolars.	D. Serveis
	1.4.2 Recollir i publicar dades de l'Administració educativa i dels centres educatius desagregades per sexes	Manteniment de la publicació de les dades	D. Serveis
	1.4.3 Integrar la perspectiva de gènere en l'elaboració de les normatives i de les convocatòries	% de lleis i disposicions reglamentàries en què s'ha sol·licitat l'informe d'impacte de gènere a l'ICD	Assessoria Jurídica
		% d'acceptació de les modificacions proposades en l'informe de gènere de l'ICD per part del Departament	Assessoria Jurídica
1.4.4 Incloure en les clàusules de contractació que les empreses presentin un pla d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones.	% de contractes on s'ha aplicat	D. Serveis	

	1.4.5 Elaborar mesures de protecció de la dona embarassada	Elaboració i difusió del document amb mesures preventives i recomanacions orientatives dels riscos detectats per a treballadores embarassades o en període de lactància natural	D.G Professorat i Personal de Centres Públics D. Serveis
		Percentatge de llocs de treball amb risc/no risc durant l'embaràs, del personal d'administració i serveis	
		Percentatge de llocs de treball amb risc/no risc durant l'embaràs, del personal docent	
		Nombre de consultes adreçades al Servei de Prevenció de Riscos Laborals	
	1.4.6 Implementar accions de prevenció i tractament de la prevenció de riscos laborals tenint en compte també l'especificitat de les dones	Elaboració de l'anàlisi de les dades derivades de l'estudi epidemiològic amb perspectiva de gènere	D.G Professorat i personal de Centres Públics

Objectiu 2. Promoure la coeducació

Objectiu específic	Mesures a realitzar	Indicadors sobre la mesura	Unitat orgànica	
2.1 Garantir una educació sense estereotips sexistes ni discriminacions relacionades amb el gènere o amb l'orientació afectivosexual, així com una orientació acadèmica i professional no sexista.	2.1.1 Incloure formació específica en coeducació en els plans de formació per a docents i serveis educatius, incloent-hi formació sobre orientació professional no sexista.	Nombre de cursos de Formació on line coeducació Nombre de cursos semipresencial en prevenció de violència de gènere Grau de satisfacció Avaluació de la transferència	DG Educació Infantil i Primària DG Educació Secundària i Batxillerat	
		Difusió de formació específica en temes de coeducació i de prevenció de violència al professorat de FP Nombre de professorat format	DG FP inicial i ERE	
		Incorporació i aprofundiment d'aquests conceptes en la formació a equips directius (orientació)	DG Educació Secundària i Batxillerat	
		Nombre de docents formats	DG Educació Secundària i Batxillerat	
		Organització de jornades educació no sexista, i coeducació	DG FP inicial i ERE DG Educació Infantil i Primària DG Atenció a la Família i la Comunitat Educativa DG Educació Secundària i Batxillerat	
		2.1.2. Establir propostes d'actuacions específiques per tractar situacions de conflicte de caràcter sexista o homòfob	Difusió als referents de coeducació del Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront situacions d'odi i discriminació	DG Atenció a la Família i la Comunitat Educativa

		Difusió dels protocols d'assetjament i odi i discriminació als centres educatius de FP	DG FP inicial i ERE
		Nombre dels casos en que s'activi el "Protocol per a la prevenció, la detecció, l'actuació i resolució de situacions d'assetjament sexual, per raó de sexe, de l'orientació sexual i/o de la identitat sexual a l'Administració de la Generalitat , en relació als que afectin al departament i sigui necessari un seguiment mèdic i/o preventiu	D.G Professorat i personal de Centres Públics
		Casos tractats des de la Unitat de Suport a la Convivència Escolar (USCE)	DG Atenció a la Família i la Comunitat Educativa
	2.1.3 Incloure l'orientació professional no sexista en els programes i en les aplicacions adreçats a realitzar orientació professional i en la difusió de l'oferta educativa	Elaboració d'orientacions per al professorat de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial (FPiERE) Elaboració d'una guia d'orientació professional no sexista... Projecte de vocacions industrials.	DG FP inicial i ERE
	2.1.4 Incloure la perspectiva no sexista en el disseny i en els itineraris de noves	Seguiment de l'actuació	ICQP

	qualificacions professionals		
	2.1.5 Difondre a través de la pàgina web XTEC del Departament orientacions, recursos i bones pràctiques sobre les accions educatives que promoguin la coeducació	Actualització i difusió de recursos i bones pràctiques a la pàgina web de coeducació dins de l'XTEC	DG Atenció a la Família i la Comunitat Educativa DG.Educació Secundària i Batxillerat DG Educació Infantil i Primària DG FP inicial i ERE
		Actualització de les propostes d'actuació, recursos i eines de l'apartat de Coeducació del Projecte de Convivència. Nombre d'accessos a l'apartat	DG Atenció a la Família i Comunitat Educativa
		Actualització de la pàgina de coeducació de l'XTEC i difusió a través dels referents de coeducació dels ST	DG.Educació Secundària i Batxillerat DG. Educació Infantil i Primària
		Identificació recursos i bones pràctiques mitjançant la col·laboració amb els Instituts Ciències de l'Educació ICE	DG Educació Infantil i Primària DG.Educació Secundària i Batxillerat
		2.1.6 Difondre a través de la pàgina de l'XTEC de serveis educatius recursos que potenciïn la coeducació i la igualtat d'oportunitats	Incorporació dels enllaços a la pàgina de l'XTEC de coeducació i Igualtat de gènere, des de la pàgina d'orientació i la pàgina de serveis educatius.
	2.1.7 Facilitar materials educatius per realitzar una orientació professional lliure	Nombre de recursos i materials d'orientació professional penjats a l'espai de Serveis educatius	DG.Educació Secundària i Batxillerat

	d'estereotips sexistes	Nombre de recursos i materials d'orientació professional penjats a l'espai FPIERE de l'XTEC.	DG FP inicial i ERE
	2.1.8 Designar una persona responsable de coeducació dintre dels serveis territorials del Departament d'Ensenyament.	Manteniment reunions de seguiment i treball amb els referents de coeducació	DG.Educació Secundària i Batxillerat DG. Educació Infantil i Primària
		Definició de funcions a realitzar per la persona referent en coeducació dels serveis territorials	
	2.1.9 Promoure la incorporació als continguts curriculars de la perspectiva de gènere i els sabers de les dones al llarg de la història i les tasques de cura d'altri, i les dones com a protagonistes de la història.	Manteniment de la revisió dels continguts curriculars per matèries	DG.Educació Secundària i Batxillerat DG. Educació Infantil i Primària DG FP inicial i ERE
		Revisió o adequació dels criteris d'avaluació i/o continguts curriculars en els mòduls professionals de Formació i orientació laboral i Empresa i iniciativa emprenedora.	DG FP inicial i ERE
	2.1.10 Promoure la figura del referent de coeducació dintre del consell escolar de centre	Informació als centres per tal que puguin escollir la persona referent en el consell escolar Incorporació a les instruccions per a la composició dels consells escolars del curs 2017-2018, de la figura del	D.G Centres Públics

		referent de coeducació.	
		Difusió, mitjançant els referents de coeducació en els serveis territorials, d'un recordatori als equips directius de la figura del referent de coeducació en el Consell Escolar.	DG Educació Secundària i Batxillerat
		Difusió de la figura del referent a la Junta de directors d'Educació Infantil i primària, i Secundària	SG. de la Funció directiva de centres docents
		Identificació i quantificació de les persones referents de coeducació en els Consells Escolars	D.G Centres Públics DG.Educació Secundària i Batxillerat DG. Educació Infantil i Primària
2.2 Garantir la prevenció i la detecció de la violència de gènere i col·laborar en la intervenció des de l'educació	2.2.1 Difondre a la intranet el protocol per a la prevenció, la detecció i intervenció davant situacions d'assetjament per raó de sexe o orientació sexual i altres discriminacions.	Manteniment de la publicació al Portal de centres i intranet	D. Serveis
		Quantificació nombre accessos pàgina	
	2.2.2 Donar a conèixer i aplicar la proposta de mesures que habilita l'Administració educativa a les víctimes de la violència de gènere	Valoració de la proposta d'elaborar un espai dins de la intranet del Departament on es recullin totes les mesures d'igualtat.	D. Serveis
	2.2.3 Aplicar les mesures establertes de trasllat immediat del lloc de treball per protegir les dones que acreditin ser víctimes de la violència de gènere	Publicació al Portal de centres i intranet	D. Serveis
Aplicació en les convocatòries de provisió de llocs de treball docents la mesura de no donar publicitat de la		D.G Professorat i personal de Centres Públics D. Serveis	

		destinació adjudicada i comunicar-la mitjançant resolució individual	
		Aplicació del trasllat immediat	
		Quantificació de docents acollides a aquestes mesures	
	2.2.4 Facilitar el coneixement de les eines específiques que el Govern de la Generalitat mitjançant l'Institut Català de les Dones disposa en matèria de protocols marc, plans i instruments per a la detecció i el tractament de les situacions de conflicte vinculades a la violència de gènere i a la seva prevenció.	Difusió de les mesures a la intranet i al Portal de Centres mitjançant l'enllaç a l'Institut Català de les Dones	DG Atenció a la Família i la Comunitat Educativa D. Serveis
		Quantificació nombre d'accessos a les pàgines	D. Serveis
		Exempció, per als membres de famílies víctimes de VM, del preu públic dels camps d'aprenentatge. Nombre d'exempcions.	DG. Secundària i Batxillerat
	2.2.5 Oferir propostes i orientacions per millorar la convivència escolar i programes per impulsar la prevenció de violències, especialment les relacionades amb la discriminació sexual i conductes abusives	Difusió dels protocols per a la Millora de la convivència entre els referents de coeducació i de convivència en els serveis territorials	DG Atenció a la Família i Comunitat Educativa D. Serveis
		Elaboració i difusió material suport en l'àmbit de la coeducació i la prevenció de violència envers la dona per a les famílies	DG Atenció a la Família i Comunitat Educativa
		Nombre accessos pàgina web de Família i Escola Igualtat de gènere	DG Atenció a la Família i Comunitat Educativa

		Difusió de la formació i programes específics en prevenció violència en les reunions de coordinació amb els ST i referents	DG.Educació Secundària i Batxillerat DG. Educació Infantil i Primària DG Atenció a la Família i Comunitat Educativa
		Elaboració proposta pedagògica per a l'acció tutorial	DG FP inicial i ERE
	2.2.6 Implementar programes de prevenció de la violència de gènere en els centres educatius.	Elaboració de recursos per a la prevenció de la violència de gènere en els centres escolars.	DG Atenció a la Família i la Comunitat Educativa
		Elaboració d'un transferible del servei comunitari amb temàtica de les noves masculinitats.	DG Atenció a la Família i la Comunitat Educativa
		Promoure actuacions en els centres per sensibilitzar contra la VM (dia mundial contra la VM)	DG Atenció a la Família i Comunitat Educativa DG. Educació Infantil i Primària DG.Educació Secundària i Batxillerat
	2.2.7 Incloure en els protocols d'absentisme mesures per detectar, prevenir i intervenir en els casos d'absentisme derivats d'estereotips socioculturals.	Inclusió d'orientacions específiques en el disseny del protocol d'absentisme als centres educatius	DG Atenció a la Família i la Comunitat Educativa
		Orientacions als centres que imparteixen FP i ERE sobre el protocol d'absentisme	DG FP inicial i ERE
		Inclusió d'orientacions específiques en el tema d'absentisme dins de l'aplicació Projecte de Convivència	DG Atenció a la Família i Comunitat Educativa

	2.2.8 Establir mesures per a la intervenció dins de l'àmbit educatiu dels fills i filles víctimes de violència masclista	Elaboració d'un protocol d'actuació per a la intervenció dins de l'àmbit educatiu	DG Atenció a la Família i Comunitat Educativa
2.3 Promoure la inclusió de la perspectiva de gènere, la coeducació i la igualtat d'oportunitats en les activitats formatives del personal del Departament d'Ensenyament	2.3.1 Integrar en la formació del personal d'administració i serveis el principi i la pràctica coeducativa, especialment pel que fa als col·lectius i serveis de suport educatiu i als que desenvolupen la seva activitat en els centres educatius.	Definir actuacions per integrar en la formació del personal d'administració i serveis el principi i la pràctica coeducativa així com el concepte de la transversalitat de gènere	D.Serveis
	2.3.2 Impulsar la proposta d'indicadors per avaluar les activitats formatives en perspectiva de gènere	Seguiment de l'actuació	DG. Educació Infantil i Primària DG.Educació Secundària i Batxillerat
	2.3.3 Col·laborar amb les universitats i amb els Instituts de Ciències de l'Educació (ICE) per incloure la perspectiva de gènere i la coeducació dins dels seus plans formatius del professorat	Seguiment de l'actuació	DG. Educació Infantil i Primària DG. Educació Secundària i Batxillerat